Дня 30.VI-10.VII.1925. Przesyłka pocztowa opłacona ryczałtem. ВАРШАВА Рік I.

СТРАЖНИЦЯ
УКРАЇНСЬКА

ВИДАВЕЦЬ І НАЧАЛЬНИЙ РЕДАКТОР Др. ТАДЕЙ КОНЧИНЬСКІ

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ Warszawa, Nowy Świat № 41 m. 27

Місячна передплата **60 сот.** — Конто почтове **№ 1877.** — Телефон **296-40.**

СКАРБ ПОЛЬСЬКИЙ СТОІТЬ МІЦНО!

Всі громадяне Польської Держави з великим зацікавленням і нетерпляче чекали, що скаже Премер Ґрабскі про фінансовий стан Держави, бо від того залежить успішність всіх наших справ. Отже, промовляючи на Соймовій Комісії Скарбовій дня 26 червня б. р., п. Премер всіх дуже втішив і заспокоїв.

Відомо, що гроші в багатьох державах, навід великих, хитаються і в стосунку до доляра підлягають знижці. Так діється з італійською лірою, так і з французьким франком, так і з золотою німецькою маркою —

тільки наш злотий стоїть **непорушно** і тримається **так міцно, як англійський фунт штерлінгів та доляр.**

Пан Премер розяснив, чого се так:

„Загальний стан нашої скарбової ситуації **надзвичайно щасливий.** Порівняння за перші чотирі місяці виказують прибуток 643 міліони, а видатків 611 міл. Травень та червень завжди бувають з засади добрими місяцями, бо на ці місяці припадає термин вплатв; доходи в травні перевисшили видатки; сподіваюся, що так буде й у червні. Липень завжди з засади трудніший, серпень так само є одним з лихих місяців, а тому й трудно вже тепер поширювати видатки й ухилятися від ощаджувань.

Лише починаючи з вересня легше буде йти більши жвавим темпом.

Так само, не дивлячись на тяжке положення й брак кредиту, **весь час зростають ощадности,** складані до банків та до сільських кас. В самій лише Почтовій Касі Ощадности виносять вони 15 міліонів золотих".

Далі пан Премер казав:

„Щоб не піддаватися надмірному песимізмові, до чого в нашому суспільстві існує нахил, приточу я таке порівнання: **дня 20 червня 1924 р. мали ми золота на 82,000,000,** валют та девізів на 192,000,000, серебра на 11,000,000, а разом 287,000,000. **Дня 20 червня біжучого року мали ми золота на 119,000,000,** валют та девізів на 122,000,000, серебра на 81,000,000, разом на **323,000,000.** Впроваджуючи серебро ми значно піднесли розмінний обіг".

Одним словом серед европейських держав Польща найкраще дає собі раду з фінансовими трудношами і з кожним місяцем поліпшує цей стан. А через те й добробут громадян зростатиме все дужче.

Совіцька правда про освіту пролетаріяту.

НУЖДЕННІСТЬ РОСІЙСЬКИХ УЧИТЕЛІВ

Російска „Учительская Газета" що-дня одержує десятки листів від учителів з написами: **„Крик розпачу сільського вчителя, Рятуйте!".** Комуністична „Правда", не криючись, оповідає про те, що в російському шкільництві робляться такі страшні речі, що їх описати трудно. От дослівна цитата:

„В Воронізькій губернії учителі досі ще не отримали платні за січень; в Ярославській губернії протягом остатніх трьох місяців учителі теж не одержували утриман. В Царицинській губернії панують далеко гірші стосунки: учительство не дістало ще досі платні за липень та серпень 1924 року (!!!) і т. д. В тих же губерніях, де учителям видавано платню, одержали вони дрібну лише частину належности: так, прикладом, у Новгороді 19 рублів замісць 28, в Костромі 23 рублі замісць 27 з половиною".

Гроші належні вчителям уряд видає на зовсім инші цілі: в одних округах, наприклад, ніби то на електрифікацію, в инших на допомоги „товарищам", в инших зрештою на адміністрацію, щоб... справно працювала...

Коли так пише большевицький урядовий часопис, котрий зрештою уболіває над таким станом річей, то якою ж страшною мусить бути дійсність там, звідки вже й скарги не доходять?!

„ЯКИЙ ЖЕ ГАРНИЙ СВІТ БОЖИЙ"...

Кільканадцять чоловіка підіймалися на високі скелі Чорногори. Ішли бадьоро, живо—кипіла розмова, повна жартів та дотепів. Що хвилі вибухав сміх і лунав геть-геть по зблакитнілих пущах.

Одна тільки Марійка йшла позаду за товариством— самотна й тиха. Ніхто не звертав на неї уваги.

Розмовляла з квітками. Зривала їх що хвилі— притуляла потайки до уст і всміхалася радісно й чуло до їх барвистих голівок.

Нескоро, але зрештою стали всі на самім верху. Перед очами розстелялася чудовна панорама: море зелених лісів на долі, й у горі—друге море—море бездонної блакиті! Всі замовкли — не стало б слів для висловлення величі чарівної краси!

Раптом Марійка, не в силі бувши опанувати зворушення, перемігши несміливість, простягла руки до океану барв і блесків і скрикнула зворушеним голом:

— Який ж гарний світ Божий!...

Пять звичайних слів — але в них тремтіло глибоке замилування. Не в одних очах блиснули сльози радости. Панна Марійка злякалася власної сміливости й замовкла.

Коли ж усе товариство сходило вже до долу, підійшов до неї пан Андрей Шкрумеляк, інжинір, і тихо промовив:

— Така жінка, як Ви, може бути скарбом на все життя! Стільки щастя бризнуло з Ваших слів!

— Я б хотіла, щоб усі люде були щасливі — переконуюче відповіла Марійка.

— А чи ж це можливо?

— Далеко це, але можливо — запевняла вона — є багато стежок, що ведуть до мети, але одна з найлекших називається ощадність. Я вірю в це фанатично. Польщу можна перебудовати ощадністю.

— От воно як! І Ви це робите?

— Роблю! Я маю вже 500 золотих, складених у Почтовій Касі Ощадности. Хотіла-б, щоб і всі так робили. Боже! Які-б то всі були тоді багаті!

— Яка Ви гарна в цьому запалі! Коли-б я мав відвагу, я-б попросив Вашої руки...

Панна Марійка зарумянилася аж по саме чоло й звільна піднесла свої блакитні очі на інжиніра. В очах його вона побачила таке замилування, стільки щирости, стільки шляхетної доброти, що вся зворушилася, й у самотному серці її зродилася любов.

Без слів вона подала йому тремтючу руку.

Сільско-Господарський Конгрес у Варшаві.

Коли досвідчені люде разом радяться, то для всіх з того буває користь. Тому конґреси (зїзди) й мають таке велике значіння. В остатних днях червня відбувся в столиці нашої держави Варшаві Міжнародній Сільсько-Господарський (Рільничий) Конґрес, котрий матиме додатній вплив на наше сільське господарство. Прибуло на цей Конґрес коло 200 делеґатів з усіх кінців світу, а між ними й такі особи, як чеський міністер п. Годжа й австрійський п. Бухінґер. Урочисте відкриття Конґресу відбулося в неділю 21 червня в великій залі Філярмонії. Після прибуття на Конгрес п. Президента Річипосполитої виголосив привітальну промову маркграф Вогюе, після чого взяв слово Міністер Земельних Справ п. Яніцкі.

Результатом нарад Конґресу є цілий ряд принятих на ньому резолюцій, з котрих важніщі:

1) щоб у кожному краї були **організовані центральні обєднання всіх рільничих товариств в цілі скупчення всіх фундушів,** потрібних для пропаґанди, анкет, дослідів та статистики, та для представування й оборони хліборобських інтересів;

2) щоб **по парляментах** (по всіх державах) **покликано було до життя угруповання сільських господарів** (рільників, хліборобів), **обєднуючі всіх представників хліборобських** та споріднених з ними **інтересів,** без огляду на ріжницю політичних поглядів, в цілі невпинної співпраці;

3) щоб закласти, з того моменту, коли на це буде змога, в порозумінню з існуючими вже міжнародніми установами—**міжнародню організацію,** якої завданням має бути навязання постійних стосунків між усіми центральними рільничими установами всіх країв.

* * *

Враження, яке справили на делеґатів Варшава, орґанізація Конґресу, польська гостинність і ціле оточення, — є дуже велике й похлібне для Польської Держави, а тим самим і для всіх сільських господарів наших.

ЧОМУ СОВЕТИ ПОВАЖАЮТЬ ПОЛЬЩУ?

Американський часопис „Chicago Daily News" друкує цікаві для американців **„Описання Совіцької Росії",** які надсилає талановитий спостерегач-кореспондент Павло Скотт-Моврер.

В одній з останній телеґрамів Моврер порівнює Росію з Польщею й, на підставі того, що чув про Росію і що в ній бачив, приходить до висновку, що Совіцька Росія з повагою ставиться до Польщі.

Польща — пише Моврер — **мало не з 30 мілійоновим населенням, з мілійоном своїх одважних жовнірів, готових на перший знак до бою, Польща, що межує з Росією на просторонї мало не 500 англ. миль, від Київа ж віддалена лише на 150 миль, це єдиний пострах для Росії, котра в жадному випадку не насмілиться безпосереднього заатакувати Польщу.**

Коли-б Росія й одважилася воювати, то не з Польщею, а хиба вже в Румунією— Польщі ж вона фактично боїться. Моврер каже, що Совдепи сподіваються, що в разі російсько-румунської війни, Польща, мимо свого військового союзу з Румунією, триматиметься невтралітету(?). З то цілю

Росія розвине надзвичайну пацифістичну (то-б-то мирову) пропаганду, а шляхом дипльоматичної інтриги та через загрози з боку Німеччини сподівається досягти того, що Польща не поспішиться на поміч Румунії,

бо сама, будучи під пресією великих держав, щоб не зачинати нової великої европейської війни, мусіти ме скупчити всю свою увагу на своєму західньому фронті зі сторони Німеччини й **не зможе взяти участи в військових операціях на сході.**

Зрештою — закінчує Моврер—Росії імпонують трактати й умови, які Польща заключила з усіми державами центральної Европи за винятком одної маленької Литви, на котру тільки й може лічити Росія.

Правдоподібно Литву зневтралізує союзницьке становище Латвії до Польщі, а проти Німців Польща заасекурувала себе трактатом і тайною умовою з Чехословаччиною (?),

дипльоматія-ж польська готується до того, **щоб подібні-ж умови підписати ще й з Югославією й навіть із Грецією.** Отже для Совіцької Росії **Польща не тільки є горіхом, якого нелегко розкусити, але формальною загрозою.**

ЦІЛА ГРЕЦІЯ ПІД ЗБРОЄЮ.

Старшини гарнізону в Сальоніках, незадоволені з кабінету Михалакопульоса, зажадали його димісії й утворення військового уряду на чолі з генералом Панґальосом, **доводячи, що теперішній уряд має слабу руку й слабший за турецький та инші уряди.** Бюра генерального штабу в Сальониках, будинок почти та телеґрафу, залізничні мости й инші публичні будинки ЗАХОПЛЕНО БУЛО ЗРЕВОЛЮЦІОНІЗОВАНИМИ ОФІЦЕРАМИ. Всю Грецію охопив національний рух, що ніде не зустрічає жадного опіру. Грецька фльота, якою командує адмірал Гаджикаріадос, прилучилася до патріотичної опозиції.

ЗЕМЛЕТРУС В МОНТАНА Й САНТА-БАРБАРА.

ЗАВАЛИЛОСЯ 200 ДОМІВ—60 ЧОЛОВІКА ВБИТО.

Яя доносять з Зєдинених Штатів в штаті Монтана сейсмичне коливання землі спричинило великі ушкодження будинків, доріг, мостів і залізничих шляхів. Людських офір не було.

З Санта Барбара в Каліфорнії доносять, що землетрусом зруйновано 200 домів. Число вбитих, згідно з одержаними досі відомостями, виносить 60.

Легке коливання землі відчуто було й у Царгороді. Серед людности викликало воно паніку.

ЯКІ ПОДАТКИ ЗАПЛАТИМО В ЛИПНІ.

Міністерство Скарбу нагадує платникам, що в місяці липні б. р. припадає заплата таких важніщих безпосредніх податків:

податок від мійських нерухомостей та де-яких сільських будинків за I-ий квартал 1925 р. до 31 липня;

податок промисловий від обороту за I-е півріччя 1925 р. згідно з власним обрахунком від підприємств справоздавчих, що мають торговельні свіоцтва III-ої й IV-ої категорії та свідоцтва промислові V, VII і VIII категорій, **а також** від самостійних промислових, професей і вільних фахових професей до 1 серпня б. р.;

податок доходовий (прибуковий) від службових пенсій, емеритур і т. п.—на протязі семи днів по стягненю.

Крім того належить заплатити податки, на котрі ті, хто платить, одержали платничі накази з терміном заплати в липни б. р.

Spółka Wydawnicza Powszechna, Szpitalna 1.